

Mededeelingen

GEBRUIK VAN KATOENAFVAL IN DE BOSSCHEN

door

P. J. DROST.

Het is van algemeene bekendheid, dat ter verbetering van den humustoestand in onze bosschen en beplantingen of voor het tegengaan of wegwerken van heide of grassen in jonge beplantingen, het aanwenden van fijn takhout of bijeengeveegd blad, dat later regelmatig wordt verdeeld, wel is aan te raden.

't Meest bekend is het fijne takhout, vooral in onze bosschen. Takbemesting wordt thans algemeen toegepast en met gunstig resultaat.

Welke afval kan echter niet worden aangewend, ter bereiking van het doel een gunstiger humificatie met snellere omzetting en meer dierlijk- en bacterielevens, te verkrijgen?

In Arnhem bij het gemeente ziekenhuis waar tuin en beplantingen op afgegraven terrein, op vrijwel steriel zand moesten aangelegd worden, wordt regelmatig al het fijne gras van geknipte gazons, benevens bladafval van straten, pleinen en grasvelden tusschen deze beplantingen gebracht. Het resultaat van deze aanwending is verrassend. De groei der houtgewassen is zeer gunstig en de bodemtoestand, zooals men die maar wenschen kan.

Zou over 't algemeen in de grootere tuinen in onze steden op schrale gronden dit voorbeeld geen navolging verdienen? Uit vaak overdreven zorg voor netheid geeft men de afval van gazon en tuin gaarne met vuilnismen of tuinman mede.

Dat het aanwenden van afval vaak gunstig resultaat geeft bij het vernietigen van heide en grassen op leemhoudende gronden met stuggen bovengrond, bleek eenige jaren geleden in Twente, op het landgoed „Egheria”, eig. de Heer H. E. ten Cate te Almelo.

Niet met het vooropgezette doel een vegetatie vernietigend- of bodemverbeterend afval te gebruiken, werd eenige jaren geleden in een gemengde beplanting op taaie leemgrond met kwijnende groei van het hout, afval van een dorschmachine neergegoid. Later bleek, na het uiteenkrabben van de kleine hoopjes afval met onkruidzaden, door de vogels en de fazanten — een enkele fazant kwam n.l. ook voor — dat de heide- en grasvegetatie volledig werd bedekt

en spoedig afstierf. Ook bleek de bovengrond minder gesloten en stug en werd een verbeterde groei van het hout, v.n.l. van den spar geconstateerd.

Na een aanvankelijk resultaat werd, zooverre beschikbaar, meer kaf en dorsmachine-afval aangewend op hetzelfde terrein. Ook werd uitgezien naar andere boschgedeelten voor verbetering in aanmerking komende en bij gebrek aan kaf enz. naar een ander afval product.

Het behoeft niet te verwonderen, dat in 't land van „Katoen en Heide” de vraag werd gesteld of katoenafval ook zou te gebruiken zijn.

In de spinnerijen in Twente wordt n.l. de ruwe katoen gereinigd, terwijl de afval nog weer wordt gereinigd. Het eindafvalproduct bestaat v.n.l. uit bastdeeltjes met katoenpluisjes, vezeldeeltjes en andere verontreinigingen. Naar de Heer ten Cate Jr. mij mededeelde is de weersgesteldheid tijdens het oogsten van katoen van grooten invloed op de meer of mindere verontreiniging van de ruwe katoen. In navolging aan de aardige demonstraties, welke de Heer Jurriaanse van tijd tot tijd op een vergadering der Boschbouw Ver. doet zien, zal het zonder twijfel later mogelijk zijn van katoenafval ook een en ander te doen zien en nader mede te deelen.

De katoenafval wordt in Twente wel door kleine landbouwers aan de fabrieken opgehaald en als strooisel in stallen gebruikt. Ook was het gebruik op een enkele plaats in 't bosch niet onbekend.

Aangemoedigd door de gunstige resultaten met kaf verkregen, werd overeengekomen een proef te nemen met katoenafval in een jonge fijnsparbeplanting op wat laag terrein, waar een weelderige heidevegetatie woekerde. Het lichte, vrij volumineuse afvalproduct werd in zakken gepakt en per vrachtauto naar het terrein gebracht.

In lagen van verschillende dikte werd de katoenafval tusschen de sparren gebracht, o.a. met een volledige bedekking der heide en een gedeeltelijke bedekking. Na eenige weken was onder invloed van regen en drup, het materiaal als een koek op de vegetatie gedrukt. Daar waar de bedekkingslaag dunner was geweest vond men het materiaal nauwelijks terug.

Twee jaar na de aanwending bleek de groei der heiden grasvegetatie volkomen verdwenen en de groei der sparren reeds herstellige met veel frisschere groene kleur. Verschil in groei op dik en dun belegde gedeelten was niet waarneembaar. Wel viel op te merken, dat zelfs een dunne laag katoenafval de vegetatie absoluut vernietigde en op dik belegd terrein werden later zelfs eenige brandnetels tusschen de sparren aangetroffen.

Ook in een singelbeplanting met fijnsparren met gelijken

stand en plaatselijk minder goeden groei, viel reeds spoedig nà de aanwending een herstel te bemerken. Thans is een gedeelte van een \pm 35-jarig dennenbosch op schralen bovengrond, in verband met een aan te vullen onderplanting, met katoenafval en wordt tevens tijdens de dunning een takbemesting toegepast. Gebleken is, dat bij 't voorkomen van sterk ontwikkeld buntgras het wel van belang is de pollen volledig te dekken met afval, daar anders een opleving der grasvegetatie niet uitgesloten is.

Inzake hoeveelheden, aangewend per ha, de samenstelling van den afval, de kosten van transport en uitstrooijing werden geen gegevens verzameld. De bedoeling was uitsluitend eens een proef te nemen en moet deze mededeeling ook alleen als een praktijk-ervaring beschouwd worden.

Geconstateerd werd dat katoenafval:

- a. de onkruid-vegetatie volkomen doet verdwijnen, vooral heide;
 - b. spoedig nà aanwending niet meer te zien is;
 - c. een gunstigen invloed heeft op den grond;
 - d. den groei van 't houtgewas bevordert;
 - e. wegens gering gewicht voordeelig in groot kwantum is aan te voeren, terwijl de afval gemakkelijk over het terrein is te verdeelen.
-